

Miljöutskottet

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna för 2026—2029

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om planen för de offentliga finanserna för 2026—2029 (SRR 2/2025 rd): Ärendet har lämnats till miljöutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 23.5.2025.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Atro Andersson, finansministeriet
- ekonomichef Tuula Pietilä, miljöministeriet
- konsultativ tjänsteman Satu Rantala, jord- och skogsbruksministeriet
- naturtjänstdirektör Henrik Jansson, Forststyrelsen
- ledande expert Minna Ojanperä, Finlands näringsliv rf
- biodiversitetsexpert Liisa Toopakka, Finlands naturskyddsförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- kommunikationsministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Finlands Kommunförbund
- Finsk Energiindustri rf
- Ägarna av hyreshus och bostadsrättshus till rimligt pris i Finland – KOVA rf
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Byggnadsindustrin RT rf
- Suomen Vuokranantajat ry
- WWF Finland.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Utgiftsramen för miljöministeriets förvaltningsområde utgör cirka 0,4 procent av den totala ramen för förvaltningsområdena. Anslagen ökar med 180 miljoner euro (71 %) det första året av ramperioden 2026–2029 jämfört med innevarande års budget, men ökningen förklaras av att Statens bostadsfonds verksamhet överförs till statens budgetekonomi. I övrigt minskar statens produktivitetsprogram och avslutandet av EU:s REPowerEU-finansiering omkostnaderna i enlighet med förväntningarna, på motsvarande sätt som inom de flesta andra förvaltningsområden. Utskottet konstaterar att miljöministeriets förvaltningsområde är det allra minsta, och att uppnåendet av klimat- och naturmålen under ramperioden därför förutsätter långsiktigt och sektorsövergripande samarbete mellan alla förvaltningsområden och sektorer.

Naturvård

Anslagen för naturvård inom miljöministeriets förvaltningsområde uppgår till cirka 96–97 miljoner euro per år under ramperioden. Inom ramen för skyddet av Östersjön och vattendragen fortsätter genomförandet av åtgärdsprogrammen för vatten- och havsvård, med särskild fokus på att förbättra Skärgårdshavets tillstånd. Utskottet anser det viktigt att 16,7 miljoner euro per år även i fortsättningen riktas till vattenskydd under ramperioden. Övergödning är fortfarande den främsta orsaken till försämrat tillstånd i havsmiljön. Näringshalterna i Östersjön har stabiliserats eller minskat, men inte tillräckligt, och särskilt tillståndet i Skärgårdshavet måste förbättras.

Utskottet konstaterar att den så kallade fosforförordningen ändras så att undantaget för stallgödsel förlängs till utgången av 2026. Undantaget tillåter större gödselmängder än vad som annars är tillåtet för fosforgödsling, när endast stallgödsel används som gödselmedel. Undantaget kan inte tillämpas nära sådana vattendrag eller åkrar där fosfornivån redan är hög. En bedömning av de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av undantaget ska göras. Utskottet anser att bedömningen är väsentlig för att kunna utvärdera den totala belastningen, eftersom milda och regniga vintrar till följd av klimatförändringen ökar näringsläckaget till Östersjön och försvårar uppnåendet av målen för att minska övergödningen. Enligt ramförhandlingarna främjar regeringen investeringar i biogasproduktion, vilket möjliggör omvandling av organiskt avfall till hållbar energi och samtidigt minskar näringsbelastningen i vattendragen. Biogasproduktion främjar cirkulär ekonomi och förbättrar den regionala näringsbalansen genom att återföra näringsämnen från avfall och gödsel.

För att uppnå målen för biologisk mångfald är det viktigt att anslagen för naturvård också i fortsättningen riktas till genomförandet av programmen Metso och Helmi och till målen i EU:s biodiversitetsstrategi. Beredningen av den nationella strategin för biologisk mångfald pågår fortfarande och det är viktigt att arbetet slutförs. Skyddet av värdefulla skogsobjekt som ägs av privata skogsägare fortsätter på frivillig basis genom Metso-programmet. Metso och livsmiljöprogrammet Helmi är centrala instrument för att förbättra den biologiska mångfalden. Om programmen används för att skydda kolrika områden som också är rika på biologisk mångfald, kan både kolförråd och mångfald bevaras på flera sätt. Skyddet av vårdbiotoper inom jordbruket som en del av miljöprogrammet för jordbruket är ett gott exempel på hur skydd av mångfald, begränsning av

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

klimatförändringen och anpassning till klimatförändringen hänger samman. Det är viktigt att satsa tillräckligt på verksamhet med flera nyttor, med beaktande av att aktiv vård av vårdbiotoper är en förutsättning för de mest rikligt förekommande men hotade arter som lever där.

Restaureringsåtgärderna stöds delvis genom åtgärder enligt programmen Helmi och Metso. Finansieringen av den åtgärdsplan enligt restaureringsförordningen som är under beredning ingår inte i planen för de offentliga finanserna, utan beslut om den fattas senare. I planen för de offentliga finanserna anvisas Finlands miljöcentral och Naturresursinstitutet 8 miljoner euro för utveckling av beräkningen av kolsänkor och kolförråd genom ett observationssystem. Utskottet anser att metodutvecklingen är nödvändig för att kunna göra tillförlitliga konsekvensbedömningar och välja de mest lämpliga åtgärderna. Även uppkomsten av en marknad för naturvärden måste säkerställas. Utskottet anser att de mest eftersträfvansvärda metoderna är sådana som samtidigt minskar utsläpp, stärker sänkor och stöder biologisk mångfald. Det är väsentligt att minska trycket på den biologiska mångfalden samt främja hållbar användning av naturresurser och en bioekonomi som beaktar mångfalden.

Enligt en färsk utvärdering av Helmi-programmet har programmet lyckats väl med sina mål, och över hälften av de åtgärder som redan inletts har framskridit så att målen kan nås före 2030, med nuvarande takt. Cirka en tredjedel av målen ligger något efter, och 15 procent av målen är betydligt försenade. Till de mål som framskridit snabbast hör restaureringen av myrar och restaureringen och skötseln av skogliga livsmiljöer. Många av dessa åtgärder har genomförts på statens marker. Faktorer som bromsar upp måluppfyllelsen under de kommande åren är minskade anslagsnivåer och reformer inom statsförvaltningen.

Restaureringsmålen kan också nås genom beskogning. I planen för de offentliga finanserna anvisas ett tilläggsanslag på 4,0 miljoner euro för år 2027 för att utöka skogsarealen (moment 30.40.47). Stödet möjliggör utbetalning av bidrag till markägare som planterar skog på obrukade åkerskiften, på torvmarker som tagits ur torvproduktion samt på lågproduktiva åkrar med tunt torvlager. Beskogning kan också bidra till att uppnå EU:s restaureringsmål. Sammanlagt satsas 14,9 miljoner euro under åren 2026 och 2027 på klimatåtgärder inom jordbruket och markanvändningssektorn (utökning av skogsarealen, förebyggande av skogsskador, främjande av skogsgödsling).

Med hänvisning till sitt betänkande om klimatårsberättelsen (MiUB 2/2025 rd — B 16/2024 rd) anser utskottet att en minskning av utsläppen, särskilt genom utsläppshandeln, är ett centralt medel för att uppnå klimatmålen, men det är också viktigt att stärka sänkorna. God skogsvård i rätt tid är av betydelse när tillgången på virke samordnas med skogsindustrins behov och stärkandet av kolsänkorna. Skogarna i Finland är fortfarande kolsänkor, men de är inte nettosänkor. Inom jordbruket bedöms utsläppsminskningar lättast kunna uppnås på torvmarker. De mest kostnadseffektiva åtgärderna är odling av rörflen eller andra våtmarksgrödor, vallodling på torvmark med höjd grundvattennivå samt ökad andel biogas och återvunna gödselprodukter.

Utskottet anser det viktigt att regeringen i samband med beredningen av energi- och klimatstrategin samt den klimatpolitiska planen på medellång sikt lägger fram mångsidiga åtgärder för att lösa utmaningen med markanvändningssektorns koldioxidupptag. Det är också av central betydelse att klimatplanen för markanvändningssektorn utvärderas. Denna utvärdering inleddes den

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

14 maj 2025 genom en granskning av planens aktualitet och behovet av nya åtgärder. Resultaten, som ska vara färdiga före utgången av oktober, kommer att utnyttjas vid utarbetandet av den halvtidsöversyn av klimatplanen för markanvändningssektorn som enligt klimatlagen ska göras under innevarande valperiod. Syftet med klimatplanen för markanvändningssektorn är att i enlighet med målen för hållbar utveckling främja minskningen av utsläpp från markanvändning, skogsbruk och jordbruk, förstärkningen av upptag genom kolsänkor samt anpassningen till klimatförändringen.

Främjande av omställningen till ren energi

Regeringens mål är att säkerställa att Finland når klimatneutralitet senast 2035 och därefter tar steg mot negativa koldioxidutsläpp så att den inte genom egna beslut eller politikåtgärder ökar finländarnas vardagliga utgifter eller försämrar näringslivets konkurrenskraft. De anslag som främjar koldioxidneutralitet och som ingår i planen för de offentliga finanserna har i fråga om den gröna omställningen delats in i centrala temahelheter. I planen för de offentliga finanserna främjas målen för klimatneutralitet med sammanlagt cirka 2,4 miljarder euro år 2026, varpå nivån sjunker till cirka 1,6 miljarder euro år 2029. Den högre anslagsnivån för 2026 förklaras av finansieringen enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens, som i huvudsak upphör år 2026.

Utskottet konstaterar att det för att omställningen till ren energi ska kunna genomföras är viktigt att företagens investerings- och verksamhetsmiljö förblir uppmuntrande och förutsägbar. I planen för de offentliga finanserna är det väsentligt att man i det svaga ekonomiska läget satsar på tillväxtförutsättningarna. Utskottet anser det vara av central betydelse att det finns en konsekvent linje, enligt vilken planen för de offentliga finanserna stärker åtagandet att uppnå klimatlagens mål om klimatneutralitet senast 2035.

I enlighet med regeringsprogrammet och målen i FoU-finansieringslagen höjs forsknings- och utvecklingsanslagen i planen för de offentliga finanserna så att de nationella forsknings- och utvecklingsinvesteringarnas andel av bruttonationalprodukten uppgår till 4 procent senast 2030. Forsknings- och utvecklingsanslagen höjs med över en miljard euro under regeringsperioden. Dessutom riktas sammanlagt 40 miljoner euro till att påskynda forsknings- och utvecklingsverksamhet inom energiomställningen ur Business Finlands och Finlands Akademis fullmakter under åren 2026—2029. Utskottet betonar att det utöver detta också är viktigt att rikta anslag till kommersialisering av ny teknik och demonstrationsprojekt.

Enligt planen för de offentliga finanserna uppgår anslagen för främjande av klimatneutralitet och grön omställning inom transportsektorn till sammanlagt 389,2 miljoner euro år 2026, 330,1 miljoner euro år 2027, 310,1 miljoner euro år 2028 och 149,32 miljoner euro år 2029. Dessa summor omfattar spårtrafikprojekt, anslag för upphandling och utveckling av kollektivtrafiktjänster samt anslag för att förbättra förutsättningarna för gång och cykling. Dessa åtgärder kan förväntas ha positiva klimateffekter i den mån de främjar en övergång till hållbara färdssätt. Utskottet konstaterar att åtgärder för utsläppssnåla transporter och energiomställning inom transportsektorn vidtas inom flera förvaltningsområden och därför bör granskas som en helhet.

I planen för de offentliga finanserna ingår som en ny åtgärd att EU-utsläppshandeln för drivmedelsdistributörer inleds år 2027. Innan intäkterna från utsläppshandeln tillfaller medlemsstaterna

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

avsätts en andel till EU:s sociala klimatfond, vars användning medlemsstaterna ska fastställa i en nationell social klimatplan. De nationella planerna ska innehålla åtgärder som främjar koldioxidsnålhet i vägtrafiken och i separat uppvärmning av byggnader och minskar risken för energi- och transportfattigdom. Finlands plan bereds för närvarande under ledning av miljöministeriet.

Utskottet betonar att incitamenten att slopa fossila bränslen för uppvärmning och främja användningen av icke-förbränningsbaserade energikällor samtidigt främjar energisjälvförsörjningen. Stöd för att överge olje- och gasuppvärmning i småhus, anslutning till fjärrvärme, energistöd för bostadsbyggnader och stöd för lågtempererad fjärrvärme främjar också utfasningen av fossila bränslen och energieffektivitet och därmed den gröna omställningen.

Smidigare tillståndsförfaranden

Utskottet har konsekvent understött projekt som främjar smidigare tillståndsförfaranden och på så sätt lockar sådana investeringar till Finland som behövs för att främja koldioxidsnålhet. Utskottet har samtidigt betonat att åtgärderna för att göra förvaltningen smidigare inte får äventyra den höga nivån på miljöskyddet och att medborgarnas rätt att delta i beslutsfattandet som gäller deras omgivning tryggas. Miljötillståndsförfarandet har under de senaste åren gjorts smidigare genom delreformer. Till exempel har tillståndsskyldigheten lindrats, förfarandena samordnats och de elektroniska processerna utvecklats. Inom förvaltningen har ärenden av olika typ också samlats vid vissa enheter, där sakkunskapen stärkts inom respektive sektor.

Inrättandet av det riksomfattande Tillstånds- och tillsynsverket, genomförandeprojektet för verket, utvecklingen av ett elektroniskt tillståndssystem och regeringens proposition om behandling av vissa miljöärenden vid Tillstånds- och tillsynsverket (RP 41/2025 rd) utgör en betydande totalreform som förenhetligar och gör behandlingen av miljötillstånd smidigare. Att samla uppgifter hos en och samma tillstånds-, styrnings- och tillsynsmyndighet förbättrar verksamhetens smidighet och skapar betydande synergieffekter genom att tillstånds- och tillsynsuppgifter administrativt samlas hos samma myndighet.

Regionförvaltningsreformen är i sig kostnadsneutral och syftar inte i första hand till besparingar. Reformen bidrar dock till att genomföra redan beslutade besparingsåtgärder. Att samla miljöuppgifter till en riksomfattande myndighet förbättrar möjligheterna att utnyttja resurser och sakkunskap på ett ändamålsenligt och effektivt sätt i hela landet. Modellen med ett riksomfattande ämbetsverk möjliggör en mer flexibel resursfördelning och en jämnare arbetsfördelning. För att uppnå förändrade arbetssätt krävs det dock att det nya Tillstånds- och tillsynsverket målmedvetet utvecklar verksamhets- och processtyrningen samt att resurser säkerställs för utvecklingsarbetet. Det är därför viktigt att främja investeringar i utvecklingen av användarorienterade tillståndsprocesser och digitala tjänster.

I sitt utlåtande till förvaltningsutskottet om regionförvaltningsreformen (MiUU 4/2025 rd — RP 13/2025 rd) betonade utskottet vikten av att tillräckliga resurser säkerställs för genomförandet av denna stora reform. I regeringens proposition om ett enda serviceställe (RP 41/2025 rd) uppskattas det att enbart den kontaktpunktmyndighet som förutsätts i de nya EU-förordningarna (förordningen om kritiska råvaror, förordningen om netto-nollindustrin och RED III-direktivet) samt det föreslagna företrädet enligt EU-rättsakterna förutsätter ett resurstillskott motsvarande 14 årsver-

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

ken (1,12 miljoner euro/år). I det nya Tillstånds- och tillsynsverket har resursbehovet för kontaktpunktmyndighetens uppgifter uppskattats till 9 årsverken och för företrädesförfarandet enligt EU-rättsakterna till 5 årsverken.

Utskottet välkomnar varmt att regeringen vid ramförhandlingarna den 23 april 2025 i samband med planen för de offentliga finanserna har kommit överens om att tillräckliga resurser ska garanteras för den nya tillståndsmyndigheten när denna inrättas. Riktlinjen är mycket viktig i det nuvarande ekonomiska läget, där det finns ett tryck på att sänka statsförvaltningens omkostnader. Vid bedömningen av resursbehovet bör det också beaktas att om också en del av de planerade investeringsplanerna för omställningen till ren energi genomförs, krävs det tillräckliga resurser också inom miljöförvaltningen för att det ökande antalet tillståndsansökningar ska kunna handläggas smidigt. När Tillstånds- och tillsynsverket inleder sin verksamhet bedöms det föreligga ett behov av ett tidsbegränsat tilläggsanslag särskilt 2026—2027 för att säkerställa tillståndsförfarandets funktionsförmåga, kontaktpunktmyndighetens verksamhet och en smidig fortsättning av förfarandet med företräde, om kostnadsmotsvarigheten inte kan höjas tillräckligt för att trygga resurserna. Behovet av tilläggsanslag har uppskattats till 4,1 miljoner euro för 2026 och 5,1 miljoner euro för 2027. Regeringen säkerställer att Tillstånds- och tillsynsverket har tillräckliga resurser och tilläggsfinansiering i samband med budgeten med beaktande av situationen för höjning av kostnadsmotsvarigheten och dess uppskattade konsekvenser. Miljöministeriet bedömer dessutom resursläget i Tillstånds- och tillsynsverkets tillståndsförfaranden under 2027.

Överföring av Statens bostadsfonds funktioner till statens budgetekonomi

Verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) överfördes den 1 mars 2025 till den nyinrättade Centralen för statligt stött bostadsbyggande, som är knuten till miljöministeriet. Statens bostadsfonds verksamhet upphör vid utgången av 2025. De stöd och fullmakter som tidigare beviljats ur fonden överförs till statsbudgeten från och med 2026. Anslagen under kapitlet Samhällen, byggande och boende ökar därmed från och med 2026 till följd av att Statens bostadsfonds verksamhet förs över till statsbudgeten. Anslagen minskar från och med 2027 till följd av att samfundens räntestödsavgifter minskar.

För statligt stödd bostadsproduktion beviljas nya fullmakter om sammanlagt 1,208 miljarder euro per år under ramperioden, varav 1 miljard euro utgörs av fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion. I Finland påbörjades år 2024 byggandet av cirka 17 600 bostäder, varav cirka 9 140 var ARA-bostäder och 8 460 fritt finansierade bostäder. Av de bostäder som finansierades på den fria marknaden var cirka hälften ägarbostäder som säljs direkt till konsumenter. Av dessa var omkring 3 900 egnahemshus. År 2025 beräknas byggandet av 20 000 bostäder påbörjas. Enligt VTT:s utredning om bostadsproduktionsbehovet 2025—2045 behövs det över 35 000 nya bostäder per år i Finland, vilket innebär totalt cirka 700 000 bostäder fram till 2045. Om utvecklingen följer en mer måttlig trendprognos är behovet ändå cirka 31 000 bostäder per år.

Byggproduktionen är historiskt låg, men bygginvesteringarna minskar inte längre. Prognosen för alla byggnadsslag är positiv för innevarande år, men tillväxten väntas inledas försiktigt. Regeringen strävar efter att förbättra bostadsmarknadens funktion genom riktlinjer som syftar till att lätta på regleringen av bostadsfinansieringen.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

Utskottet konstaterar att investeringsstöden för grupper med särskilda behov bidrar till att förbättra bostadsutbudet för de mest utsatta grupperna med 15 miljoner euro per år. Eftersom regeringen i ramförhandlingarna beslutat att investeringsobjekt för personer med funktionsnedsättning och långtidsbostadslösa ska prioriteras inom ramen för understödsfullmakten för grupper med särskilda behov, är det i praktiken inte möjligt att inleda ny bostadsproduktion för andra grupper med särskilda behov.

Regeringens mål är att avskaffa långtidsbostadslösheten senast 2027. Det har sedan länge rått bred politisk enighet om målet att avskaffa bostadslösheten. Antalet bostadslösa har minskat trendmässigt och nästan linjärt sedan början av 1980-talet, men nu har utvecklingen vänt och bostadslösheten ökar. Målet ska nås genom ett program för att eliminera långtidsbostadslöshet, för vilket sammanlagt 10 miljoner euro anvisas under de två kommande åren. Projektarbetet inleds under vintern och våren i de nio största städerna och välfärdsområdena. Programmet finansierar gemensamma projekt mellan städer och välfärdsområden, där man utvecklar gemensamma strukturer och verksamhetsmodeller för att eliminera långtidsbostadslöshet. Projekten fokuserar särskilt på social- och hälsovårdstjänster riktade till långtidsbostadslösa och på utvecklingen av dessa tjänster. Orsakerna till bostadslöshet är mångfacetterade, och lösningarna är utmanande och kräver förutom bostad ofta även omfattande social- och hälsovårdstjänster samt stöd för att sköta ekonomin.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Miljöutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

Helsingfors 23.5.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Mikkonen gröna
vice ordförande Pinja Perholehto sd
medlem Pauli Aalto-Setälä saml
medlem Marko Asell sd
medlem Noora Fagerström saml
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Huru saf
medlem Vesa Kallio cent
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Jorma Piisinen saf
medlem Tere Sammallahhti saml
medlem Sara Seppänen saf
medlem Saara-Sofia Sirén saml
ersättare Ari Koponen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Ekroos.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 1 /sd

Avvikande mening 1

Motivering

Allmänt

Anslagen inom miljöministeriets förvaltningsområde ökar med 180 miljoner euro (71 %) under det första året av ramperioden 2026—2029 jämfört med TA2025. Orsaken till ökningen är att Statens bostadsfond överförs till statsbudgeten. Verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (Ara) ingår till fullt belopp i miljöministeriets omkostnader under huvudtitel Samhällen, byggande och boende från och med 2026.

SDP har kritiserat beslutet att upplösa Statens bostadsfond och överföra dess medel till andra objekt inom budgetekonomin, såsom investeringar. Statens bostadsfond har varit ett viktigt verktyg för att främja bostadsbyggande till rimligt pris. Särskilt under lågkonjunkturer har fonden fungerat som ett verktyg för den kontracykliska ekonomiska politiken, och man har kunnat stimulera bostadsbyggande och renoveringar. I fortsättningen kommer detta instrument inte längre att vara tillgängligt eftersom fonden läggs ned och överförs till budgetekonomin. Risken är att bostadspolitikerna i allt högre grad begränsas till produktion på marknadsvillkor och att antalet bostäder till rimligt pris minskar.

Klimat- och miljöpolitiken

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram förbinder sig Finland till att genomföra målen i klimatlagen, vilket också upprepades i samband med planen för de offentliga finanserna. Det här är naturligtvis en positiv sak. Regeringsperioden är redan halvvägs, men vi väntar fortfarande på åtgärder för att stävja klimatförändringen och förebygga förlusten av biologisk mångfald.

Inga nya anslag anvisas för klimatåtgärder och inga andra åtgärder föreslås heller vare sig i planen för de offentliga finanserna eller i protokollen från ramförhandlingarna.

Anslagen för att bekämpa förlusten av biologisk mångfald är likaså otillräckliga och till exempel tilläggsfinansieringen på 1,75 miljoner euro till METSO- och Helmi-programmen tryggar inte fullgörandet av förpliktelserna enligt EU:s restaureringsförordning. Regeringen har fortfarande inte lagt fram den lagstadgade nationella strategin för biologisk mångfald.

Det är dock bra att det i planen för de offentliga finanserna anvisas 8 miljoner euro för utveckling av beräkningen av kolsänkor och kolförråd. Dessutom anvisas det sammanlagt 14,9 miljoner euro för klimatåtgärder inom jordbruket och markanvändningssektorn (förebyggande av skogsskador, främjande av skogsgödsling och utvidgning av skogsytan) under 2026 och 2027. Dessa satsningar är viktiga men otillräckliga.

SDP har flera gånger framfört att statsrådet ännu under denna regeringsperiod bör uppdatera klimatplanen för markanvändningssektorn (MISU) och införa åtgärder som stärker sänkorna, såsom en avgift för ändring av markanvändningen och en måttlig skatt på träbaserade bränslen.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

Avvikande mening 1 /sd

Dessutom bör en nationell naturlag stiftas och skogslagen uppdateras med inriktning på att stärka kolsänkor och biologisk mångfald. Det behövs fler klimatåtgärder inom trafik och boende, till exempel stöd för transportalternativ med låga utsläpp samt energirenoveringar i hushållen. Distributionsskyldigheten för biobränslen bör också höjas. Utmaningarna är stora när det kommer till genomförandet av klimatåtgärder inom markanvändningssektorn och ansvarsfördelningssektorn, men det finns också lösningar.

Regeringen fattar fortlöpande beslut som försvårar möjligheterna att nå klimatmålen. Ett sådant exempel i rambeslutet är avståndsregleringen som är bunden till vindkraftverkens höjd ($8 \times$ vindkraftverkets höjd), vilket avsevärt begränsar kommunernas möjligheter att planlägga områden för vindkraft särskilt i södra Finland. Den gröna omställningen är inte möjlig utan tillräcklig produktion av utsläppsfri energi.

Om myndigheterna, till exempel det nya Tillstånds- och tillsynsverket, inte får den tilläggsfinansiering som behövs för en smidigare tillståndsförvaltning, försvagas reformens positiva effekter på investeringstakten.

Bostadspolitik

För statligt stödd bostadsproduktion beviljas nya fullmakter om sammanlagt 1,208 miljarder euro per år under ramperioden, varav 1 miljard euro utgörs av fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion. Fullmakterna för räntestödslån kan anses vara otillräckliga. Byggbranschen lider fortfarande av sin svåraste lågkonjunktur sedan 1990-talet, och det byggs färre nya bostäder än det beräknade bostadsproduktionsbehovet. Till exempel 2026 förväntas byggandet av cirka 26 000 nya bostäder inledas, vilket fortfarande är 5 000–10 000 bostäder under det årliga behovet av bostadsproduktion som VTT föreslår.

Samtidigt råder det särskilt i tillväxtcentra brist på bostäder till rimligt pris. SDP anser att fullmakten bör höjas, särskilt för bostadsproduktion enligt modellen med fyrtioårigt räntestöd. Genom den bevilningsfullmakt för räntestödslån som nu föreslås i redogörelsen kan bostäder till rimligt pris inte byggas i den omfattning som efterfrågan kräver — i synnerhet när man samtidigt också skär ner investeringsunderstödet för grupper med särskilda behov och helt och hållet avbryter byggandet av nya bostadsrättsbostäder.

SDP anser inte att det är förnuftigt vare sig bostadspolitiskt eller konjunkturpolitiskt att upphöra med nyproduktionen av bostadsrättsbostäder. Bostadsrättsbostäderna är en populär boendeform särskilt i tillväxtcentra och det behövs mer boende enligt denna mellanmodell, inte mindre.

Investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov

Enligt planen för de offentliga finanserna 2025—2028 sänks nivån på fullmakten att bevilja investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov från 43 miljoner euro till 15 miljoner euro per år under ramperioden, dock så att finansieringen av investeringsobjekt för boende för personer med funktionsnedsättning tryggas. Nedsänkningen är kraftig och särskilt orimlig med tanke på byggandet av bostäder för studerande, personer med psykisk ohälsa, äldre och långtidshemlösa. Dessutom försämras situationen ytterligare inom byggbranschen, eftersom cirka en tredjedel av

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 1 /sd

all statligt subventionerad bostadsproduktion har varit riktad till grupper med särskilda behov. År 2023 var fullmakten att bevilja investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov 120 miljoner euro, och före det var fullmaktens nivå i genomsnitt cirka 90 miljoner euro per år. Till centralen för statligt stött bostadsbyggande har det kommit in ansökningar om bostadsprojekt för grupper med särskilda behov till ett belopp av cirka 110 miljoner euro. För cirka 55 procent av dessa projekt finns det redan beviljade medel i form av lånereserv och understödsreserv.

Eftersom man i enlighet med regeringens rambeslut tryggar investeringsunderstöden för objekt som gäller boende för personer med funktionsnedsättning, återstår det i praktiken mycket lite av fullmakten att bevilja understöd för bostadsproduktion för andra grupper med särskilda behov. Det innebär att man i praktiken knappt alls kan inleda ny bostadsproduktion med investeringsunderstöd till exempel för äldre personer, rehabiliteringsklienter inom mentalvården och missbrukarvården, studerande eller bostadslösa. Byggandet av gemenskapsboende och servicebostäder för seniorer försvåras också utan tillräckligt understöd.

Långtidsbostadslösa behöver bostäder och stöd

Bostadslösheten försvinner inte genom festtal utan genom arbete, något som Finland har lång och framgångsrik erfarenhet av. Genom regeringens bostads- och socialpolitik har bostadslösheten åter börjat öka och antalet vräkningar har också ökat alarmerande. Regeringen har som mål att avskaffa långtidsbostadslösheten senast 2027. Målet ska nås genom ett program för att eliminera långtidsbostadslöshet, för vilket sammanlagt 10 miljoner euro anvisas under de två kommande åren. Bostadslösheten försvinner inte om det inte finns bostäder med skäliga boendekostnader, alltså har den statligt stödda produktionen av bostäder till skäligt pris en avgörande roll när det gäller att eliminera bostadslösheten. Dessutom har förebyggande arbete såsom boenderådgivning en central roll när det handlar om att eliminera bostadslöshet. Halveringen av stödet till boenderådgivningen är ett misslyckat beslut som ökar bostadslösheten.

De ungas boende har försvårats oskäligt mycket

Särskilt ur de ungas synvinkel har regeringens beslut varit hårda under den innevarande regeringsperioden. Nedskränkningarna i bostadsbidragen, nedläggningen av byggandet av studentbostäder, återinförandet av skyldigheten att betala överlåtelseskatt för dem som köper sin första bostad samt den oambitiösa och halvfärdiga BSP-lånereformen drabbar alla unga som drömmer om sitt första eget hem.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 1 /sd

Helsingfors 23.5.2025

Pinja Perholehto sd
Marko Asell sd
Johan Kvarnström sd
Eveliina Heinäluoma sd

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 2 /cent

Avvikande mening 2

Motivering

Den rekordstora skuldsättningen fortsätter genom Orpo-regeringens plan för de offentliga finanserna. Regeringen har inte ens lyckats göra de val och nödvändiga reformer som krävs för att nå regeringsprogrammets klimat- och naturmål.

Man har börjat tackla underskottet i statsfinanserna genom ett flertal nedskärningar. Nedskärningarna drabbar fortfarande samma människor och områden. Vid halvtidsöversynen fattade regeringen dessutom betydande skattebeslut som minskar statens inkomster och som gynnar löntagare med höga inkomster och främst stora företag. Tillväxt- och produktivitetsåtgärderna har endast en liten roll och riktas inte jämlikt till olika delar av landet och olika typer av företag. Östra Finland lämnas nästan helt och hållet åt sitt öde.

I planen för de offentliga finanserna borde man ha kunnat göra tydligare val för att finansieringen ska riktas till projekt med genuint genomslag och för att hela Finland ska bli beaktat. Nu återstår det för kommande generationer inte bara att lösa klimat- och naturkrisen utan också att axla en massiv skuldbörda.

Nedskärningarna

De betydande nedskärningarna inom miljöministeriets förvaltningsområde fortsätter. Till miljöministeriets förvaltningsområde hör uppgifter som ministeriet ska kunna utföra jämlikt i hela landet och över landets gränser. Särskilt oroväckande är hur myndighetsresurserna ska räcka till för en korrekt och snabb behandling av de miljötillstånd som miljölagstiftningen kräver. Detta accentueras särskilt i samband med inrättandet av det nya Tillstånds- och tillsynsverket och reformen av regionförvaltningen.

Regionförvaltningsreformen innebär en risk för att landskapens möjligheter att främja sin livskraft försämras. Om åtgärderna ska få allmänt stöd måste det lokala självbestämmandet stärkas. Propositionen verkar inte stödja starka lokala livskraftcentra, utan fortsätter med en centraliserande politik. Besluten kommer i allt högre grad att fattas av personer utan tillräcklig lokalkännedom. En verklig regional närvaro är en förutsättning för kvalitativa och tillgängliga myndighetstjänster, så att uppgifterna inom miljöministeriets förvaltningsområde kan skötas jämlikt och effektivt.

Planen för de offentliga finanserna väcker oro över om ministeriet kan fullgöra sina uppgifter och skyldigheter med kraftigt minskade anslag.

Vattenvård

Regeringen satsar avsevärt på att förbättra Skärgårdshavets skick, men samtidigt minskar medlen för att sörja för insjöarnas och Östersjöns tillstånd i övrigt. Regeringen verkar alltså fortfarande

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

Avvikande mening 2 /cent

anse att det är viktigare att förbättra det dåliga tillståndet i Skärgårdshavet än att sörja för ett gott tillstånd i de övriga vattenområdena.

Skärgårdshavet är värt sitt skydd, men samtidigt innebär det ytterligare en nedskärning för östra Finland då regeringen bara riktar pengarna till sydvästra Finlands kust. Rena insjöar är ingen självklarhet ens i Finland.

Naturvård

När det frivilliga skyddet minskar kan den obligatoriska normstyrningen öka. Livsmiljöprogrammen Helmi och Metso stärker Finlands biologiska mångfald och tryggar de livsviktiga ekosystemtjänster som naturen erbjuder. Samtidigt dämpas klimatförändringen och främjas anpassningen till den. Båda programmen bygger på frivillighet och har visat sig vara framgångsrika. Frivillighet har varit en viktig faktor för att göra programmen populära, och modellen kan med fördel vidmakthållas.

Planen för de offentliga finanserna kan inte garantera tillräckliga resurser för frivilligt skydd och det finns en risk för så kallat grått skydd. Därför är det väsentligt att regeringen påskyndar uppkomsten av en privat kompensationsmarknad.

Reparationsbyggande och energiunderstöd

Utsikterna för bostadsbyggandet i Finland fortsätter att vara dåliga. Byggbranschen är i behov av snabbt stöd. I ett läge där nybyggandet avtar och särskilt bostadsaktiebolagens behov av reparationer ökar medan de ekonomiska resurserna minskar i östra och sydöstra Finland gjorde regeringen ett av sina största misstag i och med att den minskade anslagen för reparationsbyggande. Situationen förvärras ytterligare av regeringens nedskärningar i hushållsavdraget.

Också sloandet av energiunderstöden i och med regeringens nedskärningar drabbar samma målgrupp. Energistöden har bidragit till bättre byggnadsbestånd och arbete runtom i Finland.

Byggnaderna kan inte betraktas enbart som placeringsobjekt, utan de ska ses som hem och arbetsplatser. Sunda och välfungerande byggnader förbättrar livskvaliteten.

Reparationsbyggande och energiunderstöd motsvarar också Finlands klimatmål när byggnadernas energiprestanda kan förbättras.

Bostadspolitik

Att bygga bostadsrättsbostäder innebär att man kompletterar bostadsbeståndet i förorter med lågt marknadspris utan risk för att områdena segregeras. Den låga prisnivån på gamla bostäder i dessa förorter gör nämligen att byggnadsföretagen inte inleder produktion av ägarbostäder för konsumentförsäljning.

Utlåtande MiUU 11/2025 rd

Avvikande mening 2 /cent

Att upphöra med byggandet av bostadsrättsbostäder signalerar att man i Finland inte förhåller sig allvarligt till områdessegregering. En sådan signal bör vi inte sända i vårt land, där urbaniseringen sker snabbt.

Regeringen bör signalera att de finländska städerna absolut håller fast vid bekämpningen av områdessegregeringen.

I stället för att frysa produktionen kan ASO-produktionen styras noggrannare än för närvarande. Exempelvis kan ASO-systemets parametrar ändras, bostäderna riktas och finansieringen förenas med ramvillkor genom vilka statens risk minskas utan att förorterna offras.

Det anslag som regeringen anvisat för bostadsutbudet för grupper med särskilda behov är för litet för att det ska räcka till för alla målgrupper.

Boenderådgivning

Halveringen av stödet för boenderådgivning minskar antalet anställda i kommunerna. Boenderådgivningen hann inte ens bli etablerad innan den omstruktureras.

Nedskärningarna i den sociala tryggheten ökar hyresbetalningssvårigheterna och risken för vräkning. Enligt sakkunnigbedömningar ökar regeringens åtgärder fattigdomen, särskilt bland barn, vilket ytterligare förvärrar situationen. Det har redan resulterat i att antalet personer som ansöker om utkomststöd har ökat kraftigt. På grund av regeringens åtgärder är man tvungen att övergå från förebyggande verksamhet till att korrigera skador. Det leder till att tyngdpunkten flyttas längre bort från lagens syfte.

Naturresurssektorn och klimatåtgärder

Naturbaserade ekosystem spelar en central roll i bekämpningen av klimatförändringen. Naturbruksaktörerna, det vill säga de som bedriver jord- och skogsbruk och de som arbetar inom branschen, har en central roll i underhållet av dessa ekosystem. Samtidigt är det fråga om att upprätthålla en hälsosam och bördig jordmån, vilket är av central betydelse för upprätthållandet av livsmedelssäkerheten och försörjningsberedskapen.

Regeringens nedskärningar, till exempel i stödet till våtmarksodling, var förhastade och ideologiskt motiverade, vilket har bromsat genomförandet. Det är dock positivt att regeringen nu är beredd att godkänna dessa metoder som en del av jordbrukets effektiva klimatåtgärder.

Utsläppen från trafiken

Att minska utsläppen från inrikestrafiken är avgörande för att uppfylla utsläppsminskningsmålen inom ansvarsfördelningssektorn, eftersom cirka en tredjedel av utsläppen inom denna sektor kommer från trafiken. I den energi- och klimatstrategi som nu bereds fastställs åtgärder för att främja koldioxidneutralitet och en ren omställning. Det är också viktigt att säkerställa ett tillräckligt urval av åtgärder i den klimatplan på medellång sikt som är under beredning, bland annat för

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 2 /cent

att fasa ut fossila bränslen och främja omställningen till miljövänligare transportmedel och drivkrafter.

Avvikande mening

Vi föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 23.5.2025

Vesa Kallio cent

Hanna Kosonen cent

Utlåtande MiUU 11/2025 rd Avvikande mening 3 /gröna

Avvikande mening 3

Motivering

Jag kan inte instämma i utskottets ståndpunkt, eftersom den inte i tillräcklig grad identifierar de centrala och kritiska bristerna i redogörelsen om planen för de offentliga finanserna i förhållande till klimat- och naturmålen, återupprättandet av kolsänkorna inom markanvändningssektorn och säkerställandet av boende till rimligt pris.

Otillräckliga klimatåtgärder

Förslagen till finansiering i planen för de offentliga finanserna för att stödja klimat- och miljöåtgärderna är långt ifrån tillräckliga för att Finlands klimatmål ska nås. I själva verket minskar anslagen för att främja klimatneutralitet betydligt under ramperioden inom andra sektorer än forsknings- och utvecklingsverksamhet. Samtidigt kräver uppnåendet av Finlands klimatförpliktelser på EU-nivå och Finlands nationella klimatneutralitetsmål allt fler åtgärder och nya satsningar.

Situationen för Finlands kolsänkor är alarmerande och man måste snabbt få istånd en ändring så att markanvändningssektorn slutar vara en utsläppskälla och istället återgår till att vara en kolsänka. Det viktigaste sättet för att uppnå målet är att begränsa avverkningen av skog. Regeringen föreslår fortfarande inga åtgärder för att rätta till situationen i planen för de offentliga finanserna. En tydlig enskild åtgärd för att minska avverkningsvolymerna och återupprätta kolsänkan är att minska energianvändningen av trä. Här är ett centralt verktyg att slopa skatteförmånen för vedeldning. Planen för de offentliga finanserna innehåller emellertid ingen beredskap att slopa förmånen eller andra miljöskadliga skattestöd.

Samtidigt innehåller planen för de offentliga finanserna åtgärder som rentav försvagar förutsättningarna för skogarnas kolsänkor. Att höja skogsavdraget är ett incitament att öka virkesproduktionen och avverkningarna och därmed ett steg i fel riktning. Likaså är ökningen av Forststyrelsens intäktsföring en felaktig utvecklingstrend – intäktsföringen bör tvärtom minskas för att minska avverkningstrycket på statens skogar.

Sammanlagt 14,9 miljoner euro anvisas för att förbättra skogarnas kolsänka 2026 och 2027. Stödet till klimatåtgärder är välkommet, men de åtgärder inom markanvändningssektorn som är mest verkningsfulla med tanke på klimatet nämns inte. Finansieringsnivån är dessutom helt otillräcklig med tanke på det mycket kännbara underskott som uppstått i skogarnas kolsänka jämfört med Finlands mål om klimatneutralitet. Regeringen tänker inte återinföra de stöd som den slopat för återvätning av torvmarker eller våtmarksodling, trots att exempelvis våtmarksodling enligt undersökningar är en mycket kostnadseffektiv klimatåtgärd.

I planen för de offentliga finanserna har man inte heller på något sätt identifierat eller förberett sig på det hot om ekonomiska kostnader som följer av att Finland med nuvarande åtgärder inte kan fullgöra sina EU-förpliktelser och uppnå de nivåer på kolsänkor som avtalats för LULUCF-sektorn. Om inga ytterligare åtgärder vidtas blir vi tvungna att kompensera för den kollapsade kolsänkan genom ytterligare åtgärder inom andra utsläppssektorer eller genom att köpa ”sänkkredi-

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 3 /gröna

ter” eller ”utsläppsrätter” från annat håll i Europa. Det kan innebära en räkning på flera miljarder för Finland.

I en tid då klimatmålen skärps är denna typ av spekulativ klimatpolitik som förlitar sig på köp av andras utsläppsrätter eller sänkkrediter varken hållbar eller ekonomiskt förnuftig. Det vore förnuftigare att vidta de åtgärder som behövs för att stärka kolsänkorna i Finland, varvid pengarna och sysselsättningen stannar i hemlandet. Det vore också mångdubbelt förnuftigare att betala finländska mark- och skogsägare för kolbindning än att kompensera utsläppseffekten genom dyra åtgärder på annat håll i Europa, för att inte tala om eventuella böter till EU.

I planen för de offentliga finanserna har 8 miljoner euro anvisats för att utveckla beräkningen av kolsänkorna. Summan är betydande i förhållande till finansieringen för att stärka kolsänkan. Jag anser i och för sig att det är viktigt att utveckla beräkningsmetoderna, men betonar att det primära är att rikta finansiering till åtgärder som stärker kolsänkan. Utvecklingen av beräkningen av kolsänkor får inte heller vara en grund för att söla med klimatåtgärder inom markanvändningssektorn.

Naturåtgärderna är bristfälliga och beskattningen av skadeverkningar bör skärpas

Tilläggsatsningarna på programmen METSO och HELMI är välkomna, men fullständigt otillräckliga. För att förbättra naturens tillstånd och stoppa förlusten av biologisk mångfald krävs tiotals gånger mer tilläggsatsningar jämfört med de 1,75 miljoner euro som läggs till i planen för de offentliga finanserna.

När det gäller vattenskyddet innehåller planen satsningar på att förbättra Östersjöns och i synnerhet Skärgårdshavets tillstånd, vilket kan understödjas. Som helhet bör nivån dock vara högre också när det gäller vattenskyddet. Särskilt beklagligt är det att förlängningen av fosforförordningens undantag för naturgödsel försämrar vattenskyddet, vilket innebär att åtminstone en del av satsningarna i sin helhet omintetgörs.

Antalet vårdbiotoper har börjat minska, även om målet är att avsevärt öka dem. Orsaken till detta är de ändringar i tolkningen av miljöstöden för jordbruket som har gjort det olönsamt för många producenter att använda naturbeten som betesmark. När betesgången upphör innebär det en betydande utarmning av naturen. Markerna kräver kontinuerlig vård för att den biologiska mångfalden ska bevaras. Vid ramförhandlingarna söker man en lösning i frågan för Forststyrelsens naturobjekt, men det är helt otillräckligt med tanke på helheten. Det behövs en ändring av stödpolitiken så att stödet till naturbeten är tillräckligt högt och beaktar betesmarkens mosaikartade karaktär, som uttryckligen är en förutsättning för artrikedomen i områdena.

Miljöskyddet är också en accentuerat internationell fråga. Till exempel Finlands internationella utvecklingssamarbete har drabbats av betydande nedskärningar. Planen för de offentliga finanserna innehåller ännu fler nedskärningar. Trots minskningen bör man se till att Finlands internationella klimat- och naturfinansiering inte minskar.

Den mycket bristfälliga utgallringen av stöd som är skadliga för miljön måste också anses vara en betydande svaghet i de offentliga finanserna. I en tid som präglas av miljökriser måste man ef-

Utlåtande MiUU 11/2025 rd **Avvikande mening 3 /gröna**

fektivare kunna minska på statlig finansiering som aktivt används för skadliga ändamål. Till exempel skattefriheten för vedeldning bör så snart som möjligt gallras ut för att förbättra tillståndet för både kolsänkorna och den biologiska mångfalden.

Höjningen av gruvbeskattningen är däremot välkommen och ett steg i rätt riktning. Nivån på gruvskatten hade dock kunnat höjas ännu mer. Dessutom skulle en kraftigare inriktning av skatten på brytningsvolymen bidra till en minskning av miljöskadorna.

Att torv definierats som en nationellt och strategiskt viktig råvara måste betraktas som ett misstag, eftersom torvproduktionen har skadliga miljökonsekvenser. Energianvändningen av torv har blivit olönsam på grund av utsläppshandeln, så man bör inte sträva efter att stimulera den med skattemedel.

Nedskärningarna i Forststyrelsens naturtjänster äventyrar inte endast nivån på friluftstjänsterna utan också genomförandet av HELMI-programmet. Därför bör man i planen för de offentliga finanserna satsa mer än för närvarande på finansieringen av naturtjänster.

Bostadsproduktionen minskar och bostadslösheten ökar

Planen för de offentliga finanserna skulle behöva mycket fler åtgärder för att öka bostadsbyggandet och främja boende till rimligt pris. Bostadsproduktionen har legat på en betydligt lägre nivå än under tidigare år, omkring 17 000–18 000 bostäder per år. Nivån på bostadsbyggandet förblir som väntat låg också för åren 2025 och 2026. Även om den årliga nivån på bostadsbyggandet skulle öka måttligt, ligger man ändå efter också jämfört med de kommande årens bostadsbehov, som är cirka 31 000–35 000 per år.

Regeringens tidigare nedskärningar har redan avsevärt försvårat en ökning av boende till rimligt pris, och också gjort det svårare att upprätthålla den tidigare nivån. De kommunala hyreshusbolagens svårigheter har ökat i och med nedskärningarna. Fullmakten att bevilja räntestödslån för bostadsproduktion är otillräcklig och orsakar ett underskott i byggandet av nya bostäder till rimligt pris. Att öka bostadsbyggandet till rimligt pris och med räntestöd vore också ett viktigt sätt att stimulera bostadsbyggandet, som släpar efter det årliga behovet.

Den betydande sänkningen av fullmakten för investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov från 43 miljoner till 15 miljoner är ytterligare ett steg i fel riktning. Från och med början av regeringsperioden har investeringsunderstödet sänkts med sammanlagt 85 miljoner euro. Som ett resultat av besluten har byggandet av bostäder för grupper med särskilda behov minskat. Byggandet riskerar också att upphöra helt, vilket förvärrar underskottet i bostadsbyggandet, eftersom en tredjedel av det statligt understödda bostadsbyggandet har riktats till grupper med särskilda behov.

Planen för de offentliga finanserna föreslår inga extra anslag för boenderådgivning, som i enlighet med regeringsprogrammet har skurits ner med 50 procent under innevarande valperiod. Det är ett mycket skadligt beslut, särskilt i kombination med de betydande nedskärningarna i den sociala tryggheten som genomförts samtidigt. Behovet av boenderådgivningstjänster har ökat betydligt, vilket har lett till att alla som behöver hjälp inte längre kan få det. Det här leder till att pro-

Utlåtande MiUU 11/2025 rd
Avvikande mening 3 /gröna

blemen tillspetsas och fördjupas, vilket på längre sikt blir dyrt också för statsfinanserna. De pengar som riktas till boenderådgivningen är en mycket liten del av de totala statsfinanserna, och en ökning av finansieringen skulle ge stort genomslag till låg kostnad.

Regeringens åtgärder och planen för de offentliga finanserna står i strid med programmet för att eliminera långtidsbostadslösheten. Planen för de offentliga finanserna försämrar situationen och ökar risken för bostadslöshet.

Avvikande mening

Jag föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 23.5.2025

Krista Mikkonen gröna